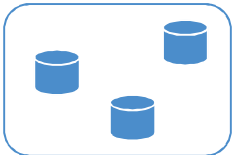
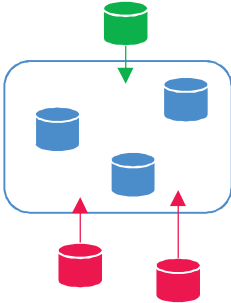
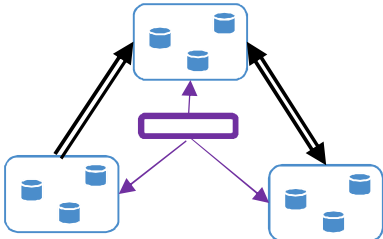
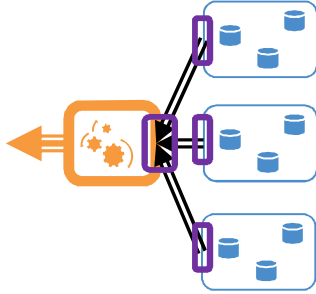

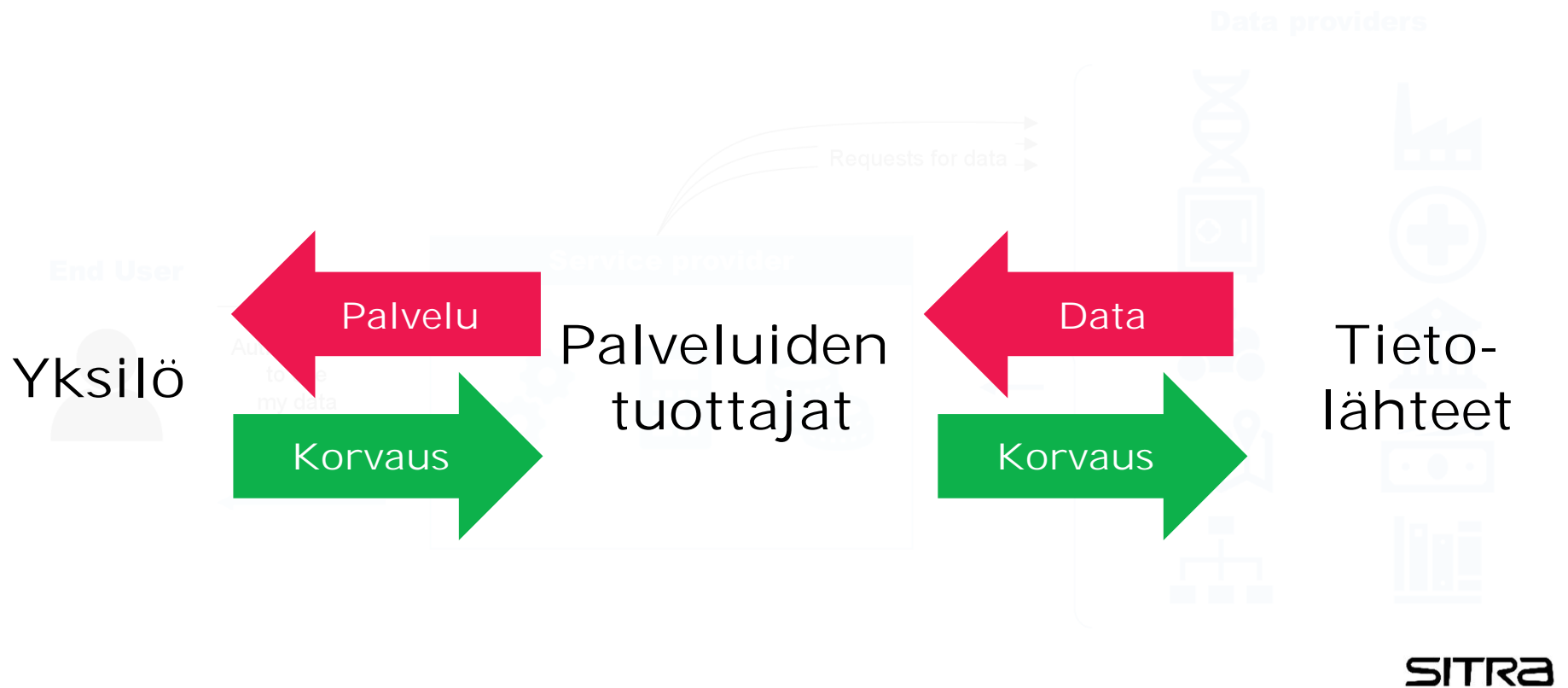
REILU DATATALOUS

SITRa

Olemme siirtymässä datatalouden neljanteen vaiheeseen

Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 4
Vain sisäistä dataa	Ulkoista ja avointa dataa	Tiedon jakamista	Tietopohjaisia palveluita
			
	Tiedon myyjä sanelee säännöt	Yrityksien muodostama löyhä verkko tarvitsee sääntöjä ja palveluita	Dataverkostoissa yhteiset palvelut, säännöt ja toimintamallit

Siis mikä ihmeen reilu datatalous?

IHAN[®] REILU DATATALOUS

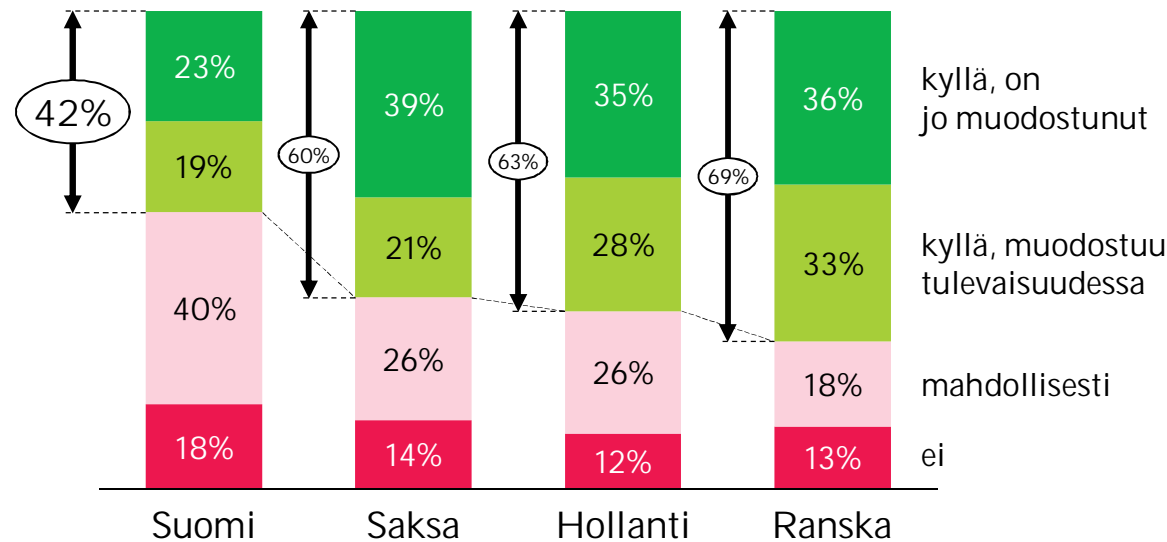
Sitran IHAN[®]-hankkeessa rakennetaan reilun datatalouden perustuksia. Luomme valtioiden rajat ylittävät pelisäännöt sekä ratkaisut reiluun datan vaihtoon ja hyödyntämiseen.

Teemme kuvauksen IHAN[®]-toimintamallin periaatteista, rakentamiseen tarvittavista komponenteista sekä koontiohjeen, jotta reilun datan ratkaisut toimisivat yhteen.

Pilotoimme edelläkävijäyritysten kanssa henkilödataa hyödyntäviä uusia konsepteja, jotka ylittävät yritysten, toimialojen ja valtioiden rajat. Luomme helpon tavan tunnistaa luotettavat palvelut, jotka käyttävät dataa reilulla tavalla.

Suomalaisyrietykset suhtautuvat datatalouden mahdollisuuksiin erittäin pessimistisesti

Vain 42% suomalaisista yrityksistä näkee datataloudessa kilpailuedun mahdollisuuden nyt tai tulevaisuudessa – ero verrokkimaihin on huomattava. Ranska kaikkein positiivisin

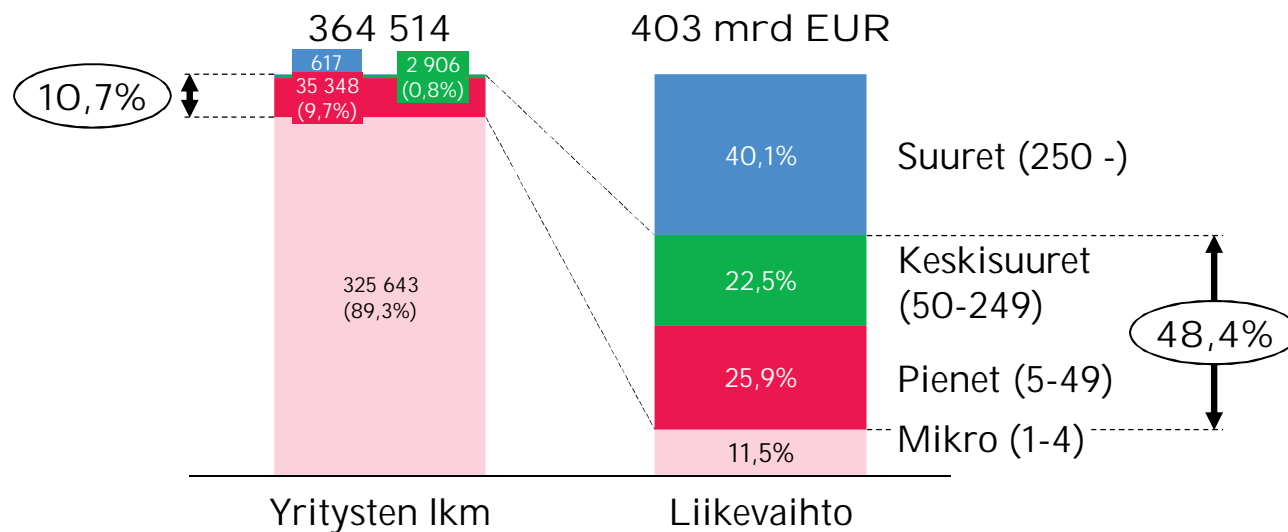

- Vielä huolestuttavampaa on suuri suomalaisten yritysten 40% epäröijien joukko
- "Ei" vastauksia taas on kaikissa maissa melko yhtä paljon

Lähde: Sitran Yrityskysely 05/2019. Kysymys "Suhtautuminen datatalouteen: Voisiko datanvaihdosta muodostua organisaatiolenne kilpailuetua?" n = 1654

Pienet ja keskisuuret yritykset ovat Suomen talouden selkäranka

48% Suomen kansantuotteesta tulee pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä, joita on 10,7 % kaikista yrityksistä. Suuryrityksiä on vain vähän yli 600 kpl.

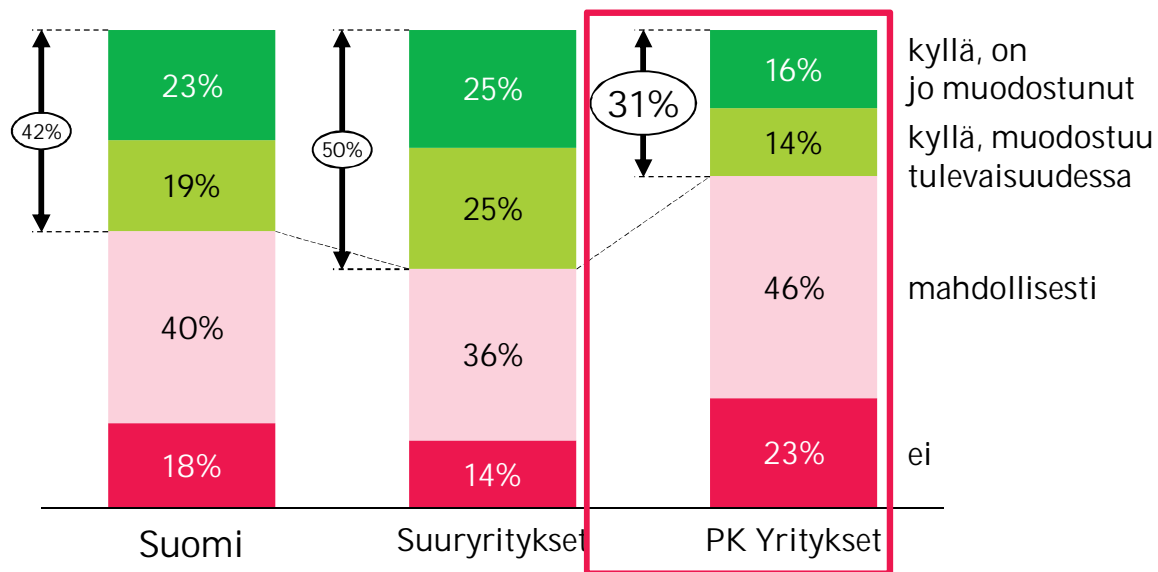

- 99,8 % Suomen yrityksistä on mikro, pieniä tai keskisuuria
- Puolet Suomen yritysten liikevaihdosta tulee PK-yrityksiltä

Lähde: Tilastokeskus 2017 Yritykset pois lukien maa-, metsä- ja kalatalous
http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_yri_yrti/

PK-yritysten näkemykset ovat vieläkin pessimistisempiä

Ainoastaan 31% suomalaisista PK-yrityksistä näkee datataloudessa kilpailuedun nyt tai tulevaisuudessa – suomalaiset suuryritykset ovat hiukan positiivisempia

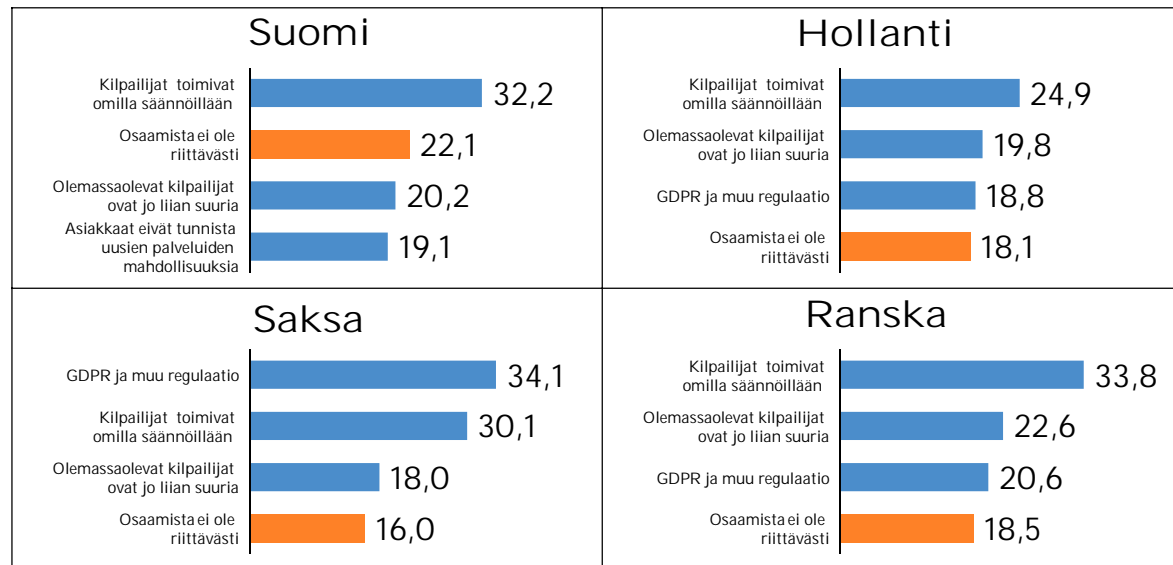

- Erittäin huolestuttavaa on suomalaisten PK-yritysten 46% epäröijien joukko – toisaalta tämä on mahdollisuus oppia
- Lähes neljännes suomalaisista PK – yrityksistä vastasi "Ei"

Lähde: Sitran Yrityskysely 05/2019. Kysymys "Suhtautuminen datatalouteen: Voisiko datanvaihdosta muodostua organisaatiolenne kilpailuetua?" n = 1654

Suomalaisyrittäjillä osaamisen puute nousee verrokkimaita korkeammalla listatessa haasteita.

Alustajättien vaikutus suhtautumisessa datatalouteen on valtava – suurimmat haasteet kaikissa maissa liittyvät niiden luomiin pelisääntöihin ja kilpailun vaikeuteen. Saksassa ainoana maana GDPR nähdään suurena haasteena

- "Amerikkalaiset ja kiinalaiset kilpailijat (kuten Google, Facebook, AirBnB, Alibaba) toimivat omilla säännöillään" on kaikissa maissa joko #1 tai #2 haaste

- Toinen yhteinen TOP3 haaste kaikille neljälle maalle liittyy samoihin alustajätteihin, eli "olemassa olevat toimijat ovat niin suuria ettei heitä vastaan ole keinoja lähteä kilpailemaan"

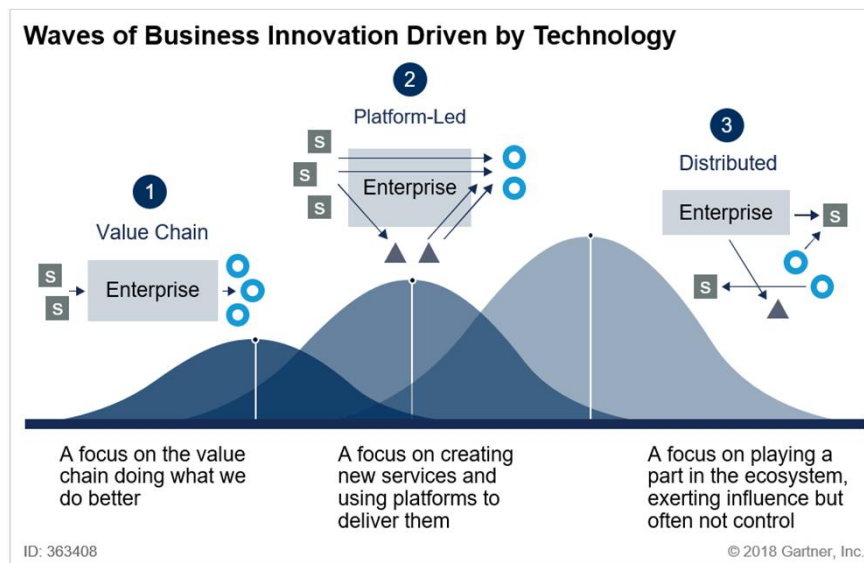
Lähde: Sitran Yrityskysely 05/2019. "Mitkä seuraavista näette suurimmiksi haasteiksi dataa hyödyntävien uusien eurooppalaisten palveluiden synnylle? (Valitse enintään 2 vaihtoehtoa)", n = 1635

IHAN UUDISTAMO

PK- yritykset tarvitsevat huomattavaa tukea
päästäkseen mukaan datatalouteen

Miksi juuri liiketoimintamallin uudistaminen on niin tärkeää - Alustatalous on vain välivaihe!

- Siirtyminen arvoketju-ajattelusta alustatalouteen on jo nyt luonut koko joukon uudenlaisia palveluita. Alustatalouden teesien mukaisesti vain "suuri on kaunista" ja "voittaja valtaa markkinat"
- Tämänhetkisen ajattelun mukaan avoimet ekosysteemit tuovat mukanaan tasaisemman pelikentän ja mahdollistaa arvon luomisen myös pienemmille pelureille

Lähde: Gartner 2018 "2018 Hype Cycles: Riding the Innovation Wave, A Gartner Trend Insight Report"

PK- yrityksillä on erityisiä haasteita digitaalisen muutosohjelman läpiviennissä

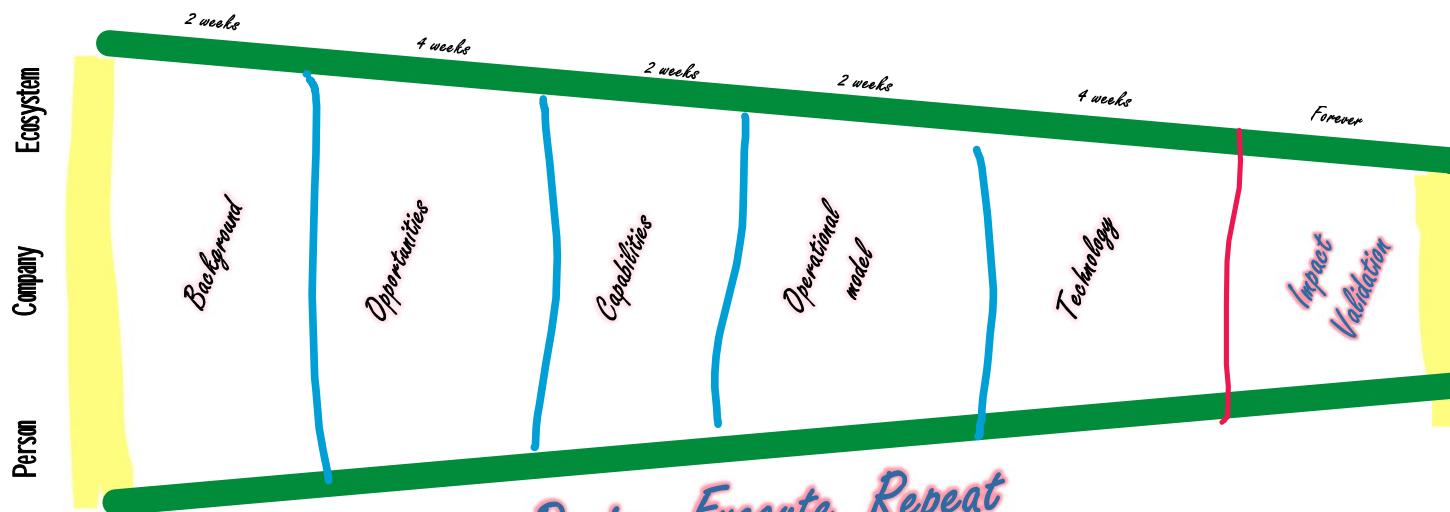
- Pienillä ja keskisuurilla yrityksillä ei ole tarvittavia resursseja, osaamista ja aikaa viedä suunnitella digitaalista muutosta, jossa
 - Uudistetaan omaa bisnesmallia ja hahmotetaan oma rooli uudessa datan jakamisen ekosysteemissä
 - Kartoitetaan tarvittavat liiketoiminnalliset ja teknologiset kyvykkyydet
 - Tehdään toimintasuunnitelma liiketoimintamallin toteuttamiseksi
 - Lisätään dataekosysteemin edellyttämää teknologista osaamista
- Suurin haaste on, että yrityksillä ei riitä aina energiaa, tahtoa tai osaamista toteuttaa muutosta, jossa
 - Muutetaan yrityksen IT arkkitehtuuria niin että tiedon jakaminen toisten yritysten kanssa on mahdollista
 - Luodaan tarvittavat sopimusdokumentit
 - Viedään läpi tarvittavat organisatoriset muutokset
 - Mitataan muutoksen vaikutusta ja vaikuttavuutta

Uudistamon tuella Suomeen luodaan uudenlaista datatalouden liiketoimintaa

Tavoite	Vaikutusten mittaaminen
<p>Saada yritykset luomaan uusia datapohjaisia tuotteita ja palveluita siten, että niistä saadaan arvoa kaikille- itse yrityksille, niiden asiakkaille että myös kumppaneille. Isona osana tässä on aidosti muuttaa toimintaa IHANin reilun datatalouden periaatteiden mukaisiksi.</p> <p>Madaltaa yritysten kynnystä saada aikaan päätös muutoksesta ja viedä muutos läpi omassa organisaatiossaan. Uudistamo auttaa tässä tuomalla työkaluja ja osaamista.</p> <p>Saada riittävän moni yritys mukaan, jotta sillä on merkitystä kansantaloudelle (skaalautuvuus)</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Uusien datapohjaisten tuotteiden lukumäärää sekä rahallista arvoa yrityksissä,2. Kuinka paljon datalähteet ovat ansainneet avatuista tietovarannoista sekä kuinka paljon alihankkijat ovat ansainneet tarjoamalla palveluitaan eri ekosysteemeihin.3. Uusien dataverkostojen syntymisellä eli datan liikkumisella reilun datatalouden periaatteiden mukaisesti eri organisaatioiden välillä4. Suomalaisten yritysten näkemys datatalouden tuomasta kilpailuedusta on noussut 42 %:sta 50 %:iin vuoteen 2021 puoleen väliin mennessä

IHAN Uudistamon tuella yritykset pystyvät kulkemaan muutosmatkan läpi

Design, Execute, Repeat

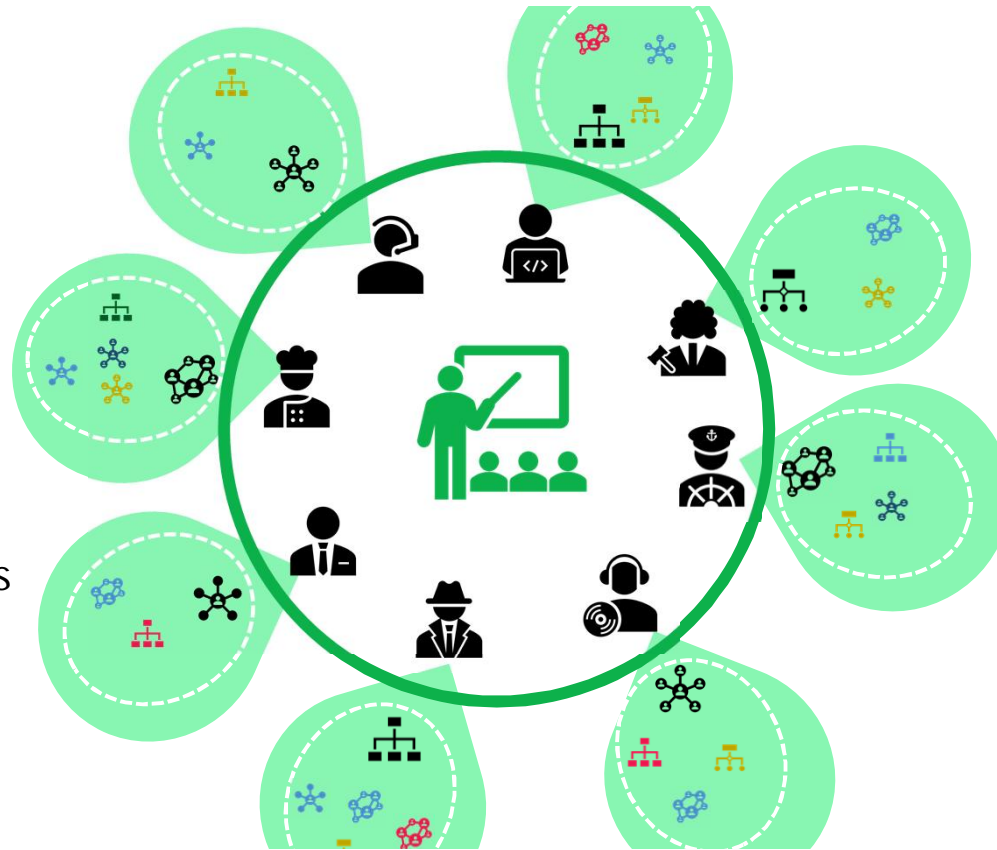
Consulting, architecture, financing and change management support

Osallistujat koulutetaan niin hyvin, että he kykenevät jalkauttamaan Uudistamossa opitut tiedot ja taidot sekä omissa organisaatioissaan että muodostettavissa dataverkostoissaan

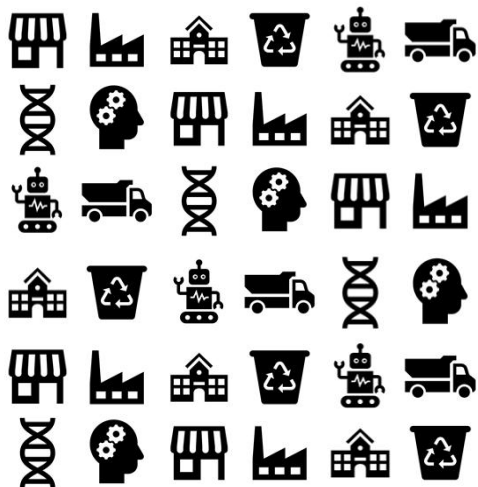
- Uudistamon viestin perille viemisessä on käytettävä ohjatun luokkaopetuksen ja etätyöskentelytyökalujen lisäksi "Train the trainer" mallia
- Osallistujat varustetaan kyvykkyyksillä joilla mahdollistetaan viestin ankkurointi laajempaan organisaatioon – eli oman organisaationsa lisäksi myös omaan muodostettavaan dataverkostoonsa

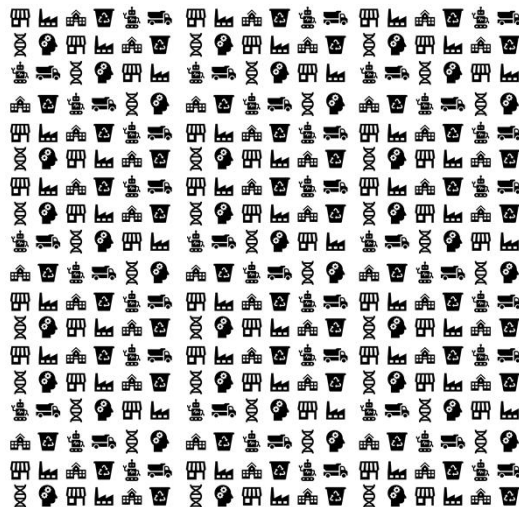

Aikataulu on haastava – jotkut voisivat sanoa jopa täysin **mahdoton**. Tämä pakottaakin meidät miettimään **uudenlaisia** toimintamalleja

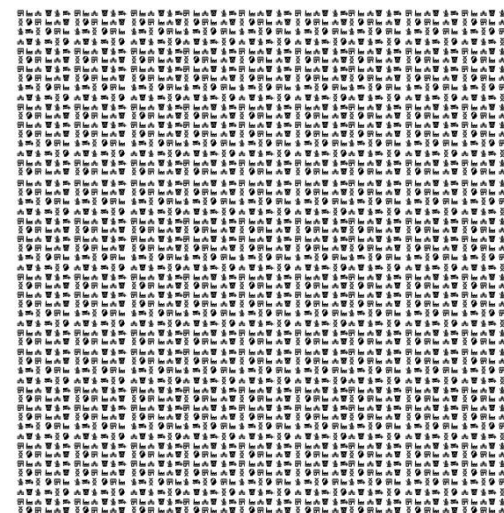
Uudistamo 1
30 yritystä
Kevätlukukausi 2020

Uudistamo 2
300 yritystä
Syyslukukausi 2020

Uudistamo 3
3000 yritystä
Kevätlukukausi 2021

IHAN[®] ENABLER OF A
PARADIGM SHIFT

**JOIN THE DATA
REVOLUTION**

SITRA